Recomendación dirixida á Consellería de Política Social debido ao retraso nunha valoración de dependencia

Expediente: G.6.Q/4235/20

Santiago de Compostela, 16 de decembro de 2020

Sra. conselleira:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito de Dª [redacted] referente ao retraso dunha valoración de dependencia.

ANTECEDENTES

1. No seu escrito indícanos que ten solicitada a valoración como persoa dependente o 30/4/19, pero aínda non se puxeron en contacto para facela.

2. Ante iso requirimos información a esa consellería, que nola remitiu. No informe sinálase o seguinte:

"ANTECEDENTES: 1. Con data 30/04/2019 D./Dª [redacted] solicitude de valoración do grao de dependencia. 2. Unha vez que foi mecanizada a solicitude de Dna. [redacted] DNI [redacted] a aplicación informática asígnalle a seguinte codificación vinculada: número de expediente da súa solicitude [redacted]. 3. Será preciso que a persoa interesada sexa entrevistada pola persoa profesional que corresponda cunha duración mínima de 30 minutos.

CONCLUSIÓN: Existe un elevado número de solicitudes tanto de valoración inicial como de revisións cuxa iniciación debe seguir o rigoroso orde de entrada de solicitudes para cumprir o establecido no artigo 26.1 do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa Individual de Atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes.

Esta orde de iniciación só pode ser modificada nos casos previstos no propio decreto, que no artigo 16 recolle os seguintes supostos de emerxencia: a) Unha situación de desamparo ou abandono b) Malos tratos físicos e/ou psíquicos c) Situación de risco grave inminente para a

súa integridade física e/ou psíquica. E no artigo 26.3, que establece a prioridade dos expedientes de menores de tres anos.

Unha vez iniciado o procedemento, na súa tramitación a orde de prelación tamén ven taxada no artigo 26.2 do Decreto 15/2010.

Debido a este elevado número de solicitudes, estase producindo de xeito conxuntural unha acumulación de expedientes que esta atrasando os prazos nos que se citan ós usuarios e se notifican as resolucións.

Por outra banda, debido a situación excepcional derivada do estado de alarma que se declarou para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19 produciuse a anulación de todas as valoracións de recoñecemento da situación de dependencia que estaban a ser programadas desde o día 16 de marzo de 2020.

Unha vez levantado o estado de alarma, e tendo en conta o establecemento das medidas de seguridade orientadas a garantir a protección das persoas que forman parte deste colectivo en base a súa consideración de máis vulnerable fronte ao COVID-19, procedeuse a reanudación progresiva das valoracións de recoñecemento da situación de dependencia coas máximas garantías de seguridade e minimizando na medida do posible os contactos directos presenciais coas persoas solicitantes.

En base ao exposto anteriormente, non é posible efectuar a data de hoxe unha estimación da data previsible para a valoración da situación de dependencia de don/dona [redacted].”

ANÁLISE

1. A consellería recoñece que a pesar do tempo transcorrido dende a solicitude, o 30-4-19, hai máis de ano e medio, a valoración segue sen resolverse, polo que confírmase a queixa. A afectada non ten dita valoración, polo que tampouco pode ter o servizo ou a prestación que no seu caso corresponda.

2. O Decreto 15/2010 conforma dous procedementos, un para valorar e outro para aprobar o servizo ou a prestación a través do chamado programa individual de atención (PIA), e establece para o recoñecemento da situación de dependencia un prazo de 3 meses (art. 14), e para a aprobación do PIA outro prazo de 3 meses dende ese recoñecemento previo (art. 15).

3. O expediente debería atoparse resolto nos prazos previstos, de tal forma que se eviten os prexuízos das persoas afectadas directamente e dos seus achegados.

4. A consellería indica que os expedientes tramítanse pola orde prevista, que só pode alterarse en caso de presenza das circunstancias indicadas no artigo 16 do Decreto 15/2010.

Porén, o feito de que a consellería respecte dita ordenación non xustifica o retraso que tratamos.

5. O informe tamén sinala que parte do retraso se debe a grave incidencia do estado de alarma declarado pola crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, o que resulta comprensible, posto que foi necesario interromper os procedementos desde o 16 de marzo. Agora se está a producir a reanudación progresiva das valoracións de recoñecemento da situación de dependencia coas debidas garantías.

6. Porén, o retraso xa existía antes da declaración do estado de alarma, posto que nesa data xa transcorreran 11 meses (o prazo é de 3 meses), e dende o seu levantamento xa transcorreron máis, sen que a consellería aporte data previsible para a valoración pendente, co que a incerteza para a persoa afectada continúa.

7. A través desta e doutras queixas coñecemos retrasos nas valoracións de dependencia e que os mesmos se acrecentaron debido ás lóxicas consecuencias da crise sanitaria. Por iso parece preciso reclamar da consellería competente que se adopten as medidas oportunas ao seu alcance para corrixir a situación que tratamos o máis axiña posible.

8. A persoa que promoveu a queixa demanda a preservación de intereses especialmente protexidos na Constitución Española (art. 49). Como consecuencia do anterior os poderes públicos, entre eles a administración autonómica, teñen a obrigación principal de protexer os dereitos mencionados, segundo o establecido no artigo 53 do Texto Fundamental.

CONCLUSIÓN

Por todo o sinalado ata agora considerase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, da Valedora do Pobo, facer chegar a esa Consellería de Política Social a seguinte recomendación:

Que con carácter xeral se adopten as medidas precisas para corrixir os retrasos nas valoracións de dependencia, que prexudican ás persoas afectadas ao retrasar o eventual servizo ou prestación para a autonomía e a atención á dependencia; e que se resolva sobre a valoración da persoa afectada no presente caso, posto que se atopa demorada de acordo co prazo previsto.

Agradecendo de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo, recordámoslle a necesidade de que no prazo de un mes de conta a esta institución da aceptación da resolución formulada, no seu caso, e das medidas adoptadas para darlles efectividade, tamén no seu caso.

En aplicación do principio de transparencia, a partir da semana seguinte a data na que formulou esta resolución incluiranse na páxina web da institución.

Saúdoa atentamente.

Mª Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo
(asinado dixitalmente)